

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2017. december hó 8. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt **I.rendű vádlott neve** ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2016. szeptember hó 22. napján kihirdetett **1.B.1034/2014/29.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

A közlekedési bűncselekmény megnevezése helyesen: ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége.

A Bjk.428/2014/4. tétel alatti sötétkép munkásnadrágot **egyéb érdekelt neve egyéb érdekelt címe** részére rendeli kiadni.

A Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál TL00033/2014. értékleté számon nyilvántartott egy darab öt forintos érme lefoglalását megszünteti és megállapítja, hogy az az állam tulajdonába kerül.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

Az elsőfokú bíróság I.rendű vádlott neve vádlott bűnösségét a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdésre figyelemmel a (8) bekezdés 1. fordulata szerint minősülő testi sértés büntetében és a Btk. 236. § (1) bekezdése szerinti ittas járművezetés vétségében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 3 év 8 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 4 év közügyektől és 1 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban annak kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az első fokú ítélettel szemben ellenérdekű fellebbezéseket jelentettek be:

- az ügyész a vádlott terhére, a szabadságvesztés, a közügyektől eltiltás és a közúti járművezetés eltiltás tartamának súlyosítása;
- a vádlott és védője egyezően az életveszélyt okozó testi sértés büntette vonatkozásában a tényállás

és a bűnösség téves megállapítása miatt, a vádlott bizonyítottság hiánya okából történő felmentése, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.474/2016/2-II. számú átiratában és a fellebbezési nyilvános ülésen jelen lévő ügyész a perbeszédében a vádlott terhére bejelentett fellebbezést fenntartotta. A jogi indokolás kiegészítését indítványozta az életveszélyt okozó testi sértés büntette vonatkozásában azzal, hogy a vádlott testi sértés okozására irányuló szándékos magatartásával okozati összefüggésben bekövetkezett életveszélyes sérülésre a vádlottnak a hanyag gondatlansága terjedt ki. Az ittas járművezetés vétségére vonatkozóan azzal indítványozta kiegészíteni a jogi indokolást, hogy a vádlott számára kedvezőbb elbírálást eredményez az elkövetéskor hatályban volt jogszabályi rendelkezések alkalmazása, figyelemmel arra, hogy a 2013. évi CLXXXVI. törvény 2014. január 1. napjával akként módosította a Btk. 240. § (3) bekezdését, hogy az elkövető befolyásoltságára vonatkozóan megdönthetetlen vélelmet állított fel arra az esetre, ha az elkövető szervezetében 0,50 gramm/liter véralkohol-, illetve 0,25 mg/liter levegőalkohol-koncentrációnál nagyobb érték előidézésére alkalmas szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van.

Az ügyész ezen kívül utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott közlekedési bűncselekményét helyesen, természetes egységként, folyamatos magatartásként értékelte annak ellenére, hogy az irányadó tényállásban írtak szerint a járművezetés többször megszakításra került. E körben hivatkozott az irányadó bírói gyakorlatra, ami az ilyen esetben nem állapít meg folytatólagos elkövetést. Az ügyész indítványozta a bűnösségi körülmények helyesbítését is.

A vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen fenntartotta az elsődlegesen a vádlott részfelmentésére irányuló fellebbezését, másodlagosan továbbra is a kiszabott büntetés enyhítését, és a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését indítványozta.

A felmentésre irányuló fellebbezés körében arra hivatkozott, hogy a vádlott az eljárás során mindvégig következetes vallomást tett, amelyben arra hivatkozott, hogy megpróbált az ittassága folytán eldőlő sértett után nyúlni és őt megfogni, de ez nem sikerült, ezért a sértett elesett. A sértett felé kinyújtott keze folytán láthatták a tanúk ezt a mozdulatot ütésnek. A védői érvelés szerint **tanú neve1** tanú vallomása, aki azt vallotta, látta amikor a vádlott ököllel megütötte a sértettet, azért is aggályos, mert az igazságügyi orvosszakértő úgy nyilatkozott, a sértetten nem volt ütéstől származó sérülés. Az elsőfokú bíróság ezen kívül a vádlott terhére értékelte **tanú neve2** és **tanú neve3** tanúvallomását is, valamint az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításait. Ugyanakkor adatok voltak arra vonatkozóan, hogy a sértett annyira részeg volt, hogy önmagától is eleshetett és beüthette a fejét. Mindezekre figyelemmel a védő álláspontja szerint a bizonyítási eljárás során nem merültek fel olyan bizonyítékok, amelyekből kétségek nélkül azt a következtetést lehetne levonni, hogy a sértett a vádlott ütése folytán esett el. Ezért indítványozta a vádlott felmentését az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt emelt vád alól.

Az ittas járművezetés vétségét illetően a védő arra hivatkozott, hogy e bűncselekmény elkövetését a vádlott mindvégig elismerte. A büntetés kiszabása körében - amennyiben a felmentésre irányuló fellebbezése eredményre nem vezet - indítványozta figyelembe venni a sértett súlyos fokú ittasságát, és ezért másodlagosan a kiszabott büntetését enyhítését, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását kérte.

A vádlott mindenben csatlakozott védőjéhez, és személyi körülményeire nyilatkozott.

A másodfokú bíróság a fellebbezéseket minden irányban alaptalanoknak találta.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges terjedelemben lefolytatta, ennek alapján megalapozott tényállást állapított meg, amit a másodfokú bíróság a vádlott fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján [Be. 361. § (2) bekezdés b) pont] kizárólag azzal egészített ki, hogy a vádlott felesége anyasági segélyen van, amelynek havi összege 24.000,- forint. A vádlott kiskorú gyermekei 7, 9 és 15 évesek.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, az irányadó volt a másodfokú felülbírálat során.

A vádlott részfelmentésére irányuló fellebbezések azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott védekezésével szemben **tanú neve1** tanúnak a vádlottra terhelő vallomását és az ezt alátámasztó **tanú neve3** tanúvallomását fogadta el és értékelte bizonyítékként.

Ellentétben a védői érveléssel, az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a vádlott vallomása nem volt következetes. Míg a nyomozás során elismerte azt, lehet, hogy megütötte a sértettet, folytatólagos gyanúsított kihallgatásakor már ezt is tompítani igyekezett azzal, hogy a maga részéről inkább csak egy lökést feltételezett. A bírósági tárgyaláson azonban már mindkét elkövetési magatartást tagadta.

Itt tartja szükségesnek az ítéletábra helyesbíteni az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását annyiban, hogy nem a vádlott, hanem **tanú neve1** tanú nyilatkozott akként, hogy a vádbeli napon piros munkásruhában volt (első fokú ítélet 6. oldal ötödik bekezdése, illetve elsőfokú iratok 6. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 11. oldal **tanú neve1** vallomása).

A vádlotti vallomással szemben **tanú neve1** mindvégig következetesen vallotta, hogy a vádlott ökölrel megütötte a sértettet. Tény, hogy az ütés helyében mutatkozott ellentmondás (szem vagy az áll környéke), de az ütés tényét mindvégig következetesen állította. Ezzel egybehangzóan vallott **tanú neve3**, aki hallotta, amint a vádlott a tanú anyjának elismerte, hogy megütötte a sértettet.

Az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a sértett szemkörnyéki bevérvzése keletkezhetett egy arcra ütés vagy ellencsapódás következtében is.

Az elsőfokú bíróság az egybehangzó tanúvallomásokra figyelemmel megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a jobb szem körüli vérömleny a vádlott ütésétől jött létre.

Arra az eljárás során nem merült fel adat, hogy **tanú neve1** a vádlott terhére elfogult lenne, épp ellenkezőleg, a tanú maga is igyekezett a vádlotti cselekvőség súlyát tompítani.

A vádlott részfelmentésére irányuló fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadják. Megalapozott tényállás esetén azonban nincs törvényi lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, ezért az ezt támadó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, és bűncselekményeit a törvénynek megfelelően minősítette. A közlekedési bűncselekmény megnevezését az ítéletábra helyesbítette, mert az az 1978. évi IV. törvény 1999. március 1. napját megelőzően hatályban volt 188. § (1) bekezdése szerinti bűncselekménynek felelt meg. A megnevezésnél az ítéletábra figyelemmel volt a 61. BK vélemény 1.b) pontjára is, mely szerint a

bűncselekmény törvényi megnevezésétől csak akkor lehet eltérni, ha ez nyelvhelyességi, stiláris okból feltétlenül szükséges.

Egyetértett a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészszéssel abban, hogy az életveszélyt okozó testi sértés büntette esetében az elsőfokú bíróság jogi indokolásának kiegészítése szükséges. Az elsőfokú bíróság az ítélet 11. oldal első bekezdésében helyesen állapította meg azt, hogy a vádlott testi sértés okozására irányuló szándékos magatartásával okozati összefüggésben a sértettnek életveszélyes sérülése keletkezett, mely eredményre a vádlott gondatlansága terjedt ki.

E körben az ítélet táblája mindenben osztotta a fellebbviteli főügyészszéssel A Büntető Törvénykönyv magyarázata I. kötet (Közgazdasági és Jogkiadó Budapest, 1986.) 484. oldal utolsó bekezdésének szinte szó szerinti idézésén alapuló azon álláspontját, mely szerint „az ítélezési gyakorlatban gyakran előforduló eset, hogy az elkövető a szemmel láthatóan ittas állapotban lévő sértettet olyan erővel üti meg, vagy löki fel, hogy a sértett a testhelyzetén a korlátozott reflextevékenység folytán nem képes változtatni, és a betonkövezetre hanyatt vágódva, életveszéllyel járó koponyacsonttörést és agyállomány sérülést szenved”.

Az ítélezési gyakorlat elsősorban a halált okozó testi sértés büntette körében mutatott rá többször arra, hogy a vádlott büntetőjogi felelősségének elbírálása során kiemelt jelentősége van annak, hogy az elkövető a magatartásának kifejtésekor tisztában volt-e a sértett ittaságával. Közismert tény ugyanis, hogy az ittas állapotban lévő személyek esetében a reflex tevékenység korlátozott, lelassult, és ezért még egy kisebb fizikai erőbehatás esetén is a bizonytalan egyensúlyi helyzetük miatt fennáll a súlyosabb sérülés bekövetkezésének a lehetősége. Ilyen esetekben ugyanis a sértett az esést nem képes tompítani.

Az nyilvánvaló, hogy a vádlott felismerte a sértett súlyos fokú ittaságát. A vitatkozás során a kocsma előtti betonjárdán a sértettet ökölrel megütötte. Ez a magatartása egyértelműen testi sértés okozására irányult, és önmagában alkalmas volt arra, hogy a sértettnek nyolc napon túl gyógyuló sérülése keletkezzen. Ezt a magatartását a vádlott egyenes szándékkal fejtette ki.

A súlyos ittas állapotban lévő, ezért bizonytalan mozgású, egyensúlyi helyzetét megtartani nem tudó sértett az ütés folytán a betonjárdára hanyatt esett, amelynek következtében olyan súlyos, közvetlen életveszélyes sérülést szenvedett, ami csak az időben érkezett szakszerű orvosi beavatkozás eredményeként nem vezetett a sértett halálához. A vádlott szándéka nyilvánvalóan nem terjedt ki az életveszélyes sérülés előidézésére.

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette azonban úgynevezett vegyes bűnösségi alakzat mellett is megvalósul, vagyis olyan esetben is, amikor az eredményre az elkövetőnek a gondatlansága terjedt ki.

A Btk. 8. §-a szerint gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.

A vádlottat ez utóbbi, azaz a gondatlanság enyhébb formája, az úgynevezett hanyag gondatlanság terheli az eredmény bekövetkeztét illetően. Kellő körültekintés mellett számára is nyilvánvaló kellett volna, hogy legyen az, hogy amennyiben az ittas állapotban lévő, bizonytalan mozgású sértett az ütés következtében, mindenfajta elhárító magatartás nélkül hanyatt esik a betonjárdán, ennek

folytán a fejét úgy beütheti, ami akár súlyos koponyasérülést is eredményezhet. A vádlott azonban azért nem ismerte fel az életveszélyes sérülés bekövetkezésének a lehetőségét, mert a tőle elvárható figyelmet és körültekintést elmulasztotta. Magatartása és a bekövetkezett eredmény között azonban az okozati összefüggés kétség kívül fennáll.

Az elsőfokú bíróság azt is iratszerűen állapította meg, hogy a vádlotti magatartás következtében az életveszélyes sérülésen kívül a sértettnek maradandó fogyatékosága is keletkezett, amit - helyesen - a büntetés kiszabása körében értékelt. Megalapozott indokkal utasította el a védőnek az igazságügyi orvosszakértői vélemény kiegészítésére irányuló indítványát is, amely arra irányult, hogy a szakértő százalékosan állapítsa meg, hogy a sértett maradandó fogyatékosága mennyiben vezethető vissza az alkoholista életmódjára, és mennyiben a vádlotti magatartás folytán bekövetkezett agykárosodásra.

E vonatkozásban azzal egészítette ki a másodfokú bíróság az első fokú ítélet indokolását, hogy egységes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy az ok-okozati folyamatok értékelésének alapját a „conditio sine qua non”, azaz a feltételek egyenértékűségének elve képezi. Ez azt jelenti, hogy ha a kiváltó okhoz az elkövetőtől független további ok társul, az okozati összefüggés nem szakad meg. Azaz, ha a vádlotti magatartás indította el azt az okfolyamatot, amely végső soron a sértett maradandó fogyatékoságához vezetett, úgy a vádlott büntetőjogi felelősségével kapcsolatban annak nincs jelentősége, hogy e maradandó fogyatékosághoz mennyiben járult hozzá a sértett alkoholizáló életmódja (BH 2008.206., BH 2006.310., BH 2017.287.).

A másodfokú bíróság a közlekedési bűncselekménnyel összefüggésben az első fokú ítélet indokolását azzal egészítette ki, hogy a vádlott, aki ittas állapotban vezette a segédmotor-kerékpárt, bár többször megszakította a jármű vezetését, mely megszakítások alatt tovább folytatta az italozást, magatartása nem minősül sem folytatólagosan elkövetettnek, sem pedig több rendbelinek, az természetes egységet képez (BH 1992.77., BH 1992.155.).

Az elsőfokú bíróság a vádlott bűncselekményeit helyesen, a Btk. 2. § (1) bekezdése alapján az elkövetésük idején hatályban lévő büntetőtörvény szerint bírálta el.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülmények közül a másodfokú bíróság mellőzte súlyosító körülményként értékelni az életveszélyes sérülés közvetlen voltát. Ez ugyanis súlyosító körülményt nem képez, ellentétben az életveszélyes sérülés közvetett jellegével, ami enyhítő körülményként lenne értékelhető. A másodfokú bíróság enyhítő körülményként azt vette figyelembe, hogy a bekövetkezett eredményre a vádlott hanyag gondatlansága terjedt ki.

Az ítélőtábla további enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy az első fokú ítélet kihirdetésétől is több, mint egy év eltelt.

Az időmúlásnak és annak a ténynek, hogy a vádlott hosszú ideje áll a büntetőeljárás hatálya alatt, a jelen ügyben a büntetés kiszabásánál nyomatékos súlya van [2/2017. (II. 10.) AB határozat].

Ezért a másodfokú bíróság sem a szabadságvesztés, sem a közügyektől eltiltás, illetve a járművezetéstől eltiltás tartamának lényeges súlyosítását nem tartotta indokoltnak.

A védelmi fellebbezések másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítésére, és a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére irányultak. A másodfokú bíróság álláspontja azonban az, hogy a büntetések lényeges enyhítése, és különösen a szabadságvesztés végrehajtásának

felfüggesztése nem indokolt, hiszen ez már a büntetési célok megvalósulását veszélyeztetné.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a halmazati szabályokra is figyelemmel, a jelen ügyben a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középérték 6 év szabadságvesztés. Az általa is számba vett, majd a másodfokú bíróság által kiegészített bűnösségi körülményekre figyelemmel kiszabott 3 év 8 hónap tartamú szabadságvesztés az enyhítő körülmények oly mértékű figyelembe vételét és súlyát jelentik, amik nem indokolják a szabadságvesztés tartamának további enyhítését. Más szóval: a középértékként meghatározott szabadságvesztéstől további és olyan lényeges eltérés a vádlott javára, ami lehetővé tenné a szabadságvesztés végrehajtásának a felfüggesztését (két év) nem indokolt.

Az elsőfokú bíróság által megállapított közügyektől eltiltás tartama kellően arányos a bűncselekmények tárgyi súlyával és a büntetlen előéletű elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyességgel, ezért annak súlyosítását sem tartotta szükségesnek az ítéletábra.

Az elsőfokú bíróság a törvényi minimumban határozta meg a járművezetéstől eltiltás tartamát, aminek súlyosítását szintén nem találta indokoltnak a másodfokú bíróság. A vádlott a bűncselekményt enyhe fokú alkoholos befolyásoltság állapotában követte el, összesen kb. 3 km-t vezetett segédmotor-kerékpáron. Mindaddig közlekedési bűncselekményért vagy közlekedési szabálysértésért nem vonták felelősségre. Ezért a fokozatosság elvére is figyelemmel, az ítéletábra elegendőnek találta az egy éves tartamú járművezetéstől eltiltást.

Az iratok szerint a vádlott a kék munkásnadrágját **egyéb érdekelt neveral** elcserélte, akitől a nyomozó hatóság le is foglalta. Ezért a másodfokú bíróság a Be. 155. § (2) bekezdése alapján a munkásnadrágot **egyéb érdekelt nevenak** rendelte kiadni.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál TL00033/2014. értékletétszámon nyilvántartott egy darab öt forintos érméről. Ezt a nyomozó hatóság a vegyesbolt előtt, az elkövetés helyszínén foglalta le, azt azonban az eljárás során nem lehetett megállapítani, hogy az érme a bűncselekménnyel összefüggésben került-e a feltalálás helyére. Ezért a másodfokú bíróság a Be. 155. § (1) bekezdése alapján a pénzérme lefoglalását megszüntette, és ugyanezen szakasz (6) bekezdése alapján megállapította, hogy az az állam tulajdonába kerül.

A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábra a fellebbezéseket minden irányban alaptalanoknak találta, de az első fokú ítéletet hivatalból felülbírálván, a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az első fokú ítélet 13. oldalán kihirdetés dátumaként 2016. szeptember 27. napja került feltüntetésre. Ezzel szemben az ítélet bevezető része az iratokkal egybehangzóan, helyesen tartalmazza azt, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét 2016. szeptember 22. napján hirdette ki.

Szeged, 2017. december hó 8.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.. Cserhádi Ágota sk.

Sefta Márta dr. sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.87/2017/3. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 1.B.1034/2014/29. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2017. december 8.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő